N°. 47.

DE GRONDWET.

1853. ZEGELEN

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

WOENSDAG 20 JULIJ.

UITGEVERS-DIRECTEUREN:
JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.

Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . ƒ 4.80.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . » 5.00.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
W. J. VAN HAREN NOMAN, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 60, Ned. Cour.

De diplomatie van den Heer van Hall.

I.

Over het algemeen wordt, in ons Vaderland, het gewigt eener ministeriële portefeuille te ligt geacht. Men ziet eensklaps mannen verrijzen op den ministriëlen zetel, waarvan de Natie vraagt: „Van waar komt „gij? Welke diensten, of welke uitstekende daden heb„ben u geregtigd het roer van den Staat zoo plotse„ling aan te vatten?„ Die vraag wordt sedert April, ten aanzien van de Heeren VAN DOORN en VAN REENEN gedaan: te vergeefs heeft men er eenig antwoord op gewacht.

Nog een ander verschijnsel is hier te lande niet zeldzaam. De waarneming van zekere ministeriële portefeuille schijnt den Minister bekwaam te maken tot het voeren van alle andere portefeuilles; en van *onbekende* plotseling *Minister* geworden, wordt de *Minister* hier even plotseling een *omnis homo*.

Omdat de Heer VAN HALL is geweest Minister van Justitie, werd hij geschikt geacht tot Minister van Financiën. Omdat hij, als minister van financiën, overmoed heeft gepaard aan ligtvaardigheid, en de vaderlandsliefde der burgers alléén den Staat heeft gered, van wat VAN DER DUIJN VAN MAASDAM heeft genoemd: „het meest onbeschofte en onbeschaamde, dat dwingelandij en onzedelijkheid konden uitvinden„ ..... daarom is de Heer VAN HALL nu ook plotseling geschikt bevonden tot *Minister van Buitenlandsche Zaken*. En omdat de Heer VAN HALL geacht wordt een uitnemend Minister van Buitenlandsche Zaken te zijn, heeft men geene enkele reden gevonden, waarom hij, ofschoon Protestant, niet met even veel talent als overtuiging, zou kunnen zijn *Minister voor de Roomsch Catholijke Eeredienst*! Mogen wij dus niet eerlang het berigt verwachten, dat de Heer VAN HALL is belast met de portefeuille van *Marine*, *Oorlog* en *Koloniën?*

Hetgeen de heer VAN HALL verrigt heeft, sedert zijne optreding als Minister van *Buitenlandsche Zaken*, is thans geopenbaard geworden; en de Heer VAN HALL heeft aan de openbare meening het regt gegeven, zijne daden aan eene beoordeeling te onderwerpen. De diplomatieke nota's, met het hof van Rome sedert 10 Mei jl. gewisseld, kunnen de Natie doen zien, of liever *waarschuwen* omtrent hetgeen zij van den Heer VAN HALL, in deze qualiteit, hebben te verwachten.

De „handigheid,„ die de grondslag is van den naam, dien de heer VAN HALL op zijne politieke loopbaan heeft weten te verwerven, schijnt hem echter op zijn vergevorderden leeftijd meer en meer te begeven; want én het feit zelf van de openbaarmaking der nota's, én haar inhoud, bewijzen daghelder, dat de Heer VAN HALL, als fiscus welligt onovertrefbaar, toch als Minister van Buitenlandsche Zaken de uitstekendste der „onhandige„ Ministers van Buitenlandsche Zaken is, waarover Nederland zich tot heden heeft te bedroeven.

Wij noemen de *openbaarmaking* der nota's eene groote onhandigheid, die aantoont, dat de Heer VAN HALL, in het stuk der diplomatie, nog is een jeugdig apprenti.

Den *inhoud* der nota's achten wij compromitterend voor de eer van het vaderland en zijne belangen in de waagschaal stellende;

terwijl, van het standpunt van het Ministerie, die inhoud het Ministerie-zelf in allen deele *veroordeelt*, en de afgetreden Ministers even volkomen *vrijspreekt*, als, bij onbevooroordeelden, voor hen nog vrijspraak noodig ware.

Onze opregte vaderlandsliefde doet ons betreuren, dat de Heer VAN HALL deze nota's aan de publiciteit heeft overgeleverd, *bovenal* wat de nota van 27 Junij jl. betreft. Het feit is, gelooven wij, zonder eenig antecedent, dat stukken, zonder eenig voorbehoud, zijn geopenbaard, omtrent diplomatieke onderhandelingen, die nog niet zijn afgeloopen; ja die, blijkens den inhoud dier stukken zelven, verder dan ooit van eene spoedige beslissing schijnen verwijderd te zijn.

Dat is niet alleen eene „onhandigheid„ en eene onbescheidenheid: het is tevens nadeelig aan de waarachtige belangen van het vaderland, die men, te regt dan of te onregte, door deze onderhandelingen tracht te bevorderen.

Het gebeurt in Engeland zeer dikwijls, dat het een of ander dagblad een diplomatiek stuk, geheel het officiëel karakter missende, openbaar maakt. Even dikwerf wordt dan het Engelsche gouvernement in het parlement door een politiek man, van den stempel van den Heer GEVERS VAN ENDEGEEST, geïnterpelleerd over de echtheid en de herkomst van zoodanig stuk en over het oirbare, om al wat tot dit stuk betrekking heeft mede te deelen. Maar dan zijn de Engelsche staatslieden „handiger„ dan de Heer VAN HALL; en zij verklaren aan het Parlement, dat, wat er ook zij van de echtheid van zoodanig stuk, het gouvernement het niet oirbaar acht, om onderhandelingen, die nog *niet* zijn afgeloopen, door eene *ontijdige* publiciteit in haren geregelden afloop te benadeelen. Ook bij ons heeft het vorige Ministerie menigmaal denzelfden voorzigtigen en betamelijken weg gevolgd.

Was het onwetendheid, of alweder ligtvaardigheid, die den Heer VAN HALL deed besluiten, „de tegenovergestelde rigting„ te volgen?

Wij gelooven, dat de liefde des Heeren VAN HALL voor het *„tegenwoordig systeem van openbaarheid„* voor dien Heer eene wrange vrucht is van zijne eigene daden.

Gedwongen om een glimp van grond te geven voor zijne weder-optreding als Minister, heeft de Heer VAN HALL stukken geopenbaard, die in geen geval *gevraagd* of voor publiciteit *bestemd* waren. Zijne tegenstanders hebben er dan ook op aangedrongen, dat de Heer VAN HALL ook nu handele omtrent zijne eigene daden, gelijk hij, op onregtmatige wijs, gehandeld heeft met die van zijnen voorganger. En zelfs zijne *vrienden* konden dezen aandrang niet weêrstaan, en *met* de tegenstanders eischten zij, ter bevrediging van de partij, die den Heer VAN HALL op het kussen bragt, dat men eindelijk toch *iets* zou vernemen van al hetgeen, op zoo klinkenden toon, door het Ministerie DONKER-VAN-HALL was beloofd.

Zoo volgt de straf op de daad. De Heer VAN HALL, die steeds zoo veel minachting aan den dag legde jegens de openbare meening, kon onwillekeurig hare onverzettelijke kracht niet langer weêrstaan, en gaf aan hare beoordeeling prijs, wat men van een Gouvernement, *waarin men waarlijk vertrouwen stelt*, in geen geval zoo ontijdig zou hebben geëischt. De vrees, dat men zou *gemystificeerd* worden (eene gegronde vrees blijkens den inhoud der nota's), werkte zóó sterk, dat men de overlegging van *stukken* eischte, om dan toch overtuigd te zijn, dat de Heer VAN HALL en zijne ambtgenooten waarlijk iets tot „bevrediging van het geschokte nationaal gevoel„ hadden gedaan.

De Heer GEVERS VAN ENDEGEEST is, onwillekeurig, het werktuig geweest, waardoor aan het Ministerie, dat zóó zeer met zijne beginselen van „de tegenovergestelde rigting„ sympathiseert, door de openbare meening het loon voor zijne eigene daden zal worden toegekend. De Heer GEVERS is nog nimmer, op onschuldiger wijs, de tolk der openbare meening geweest; en het moet hard zijn voor het Ministerie, door de hand van een „medepartijder„ getroffen te worden.

Het is op die wijs, dat de Heer VAN HALL *„en faisant bonne mine à mauvais jeu„*, toegegeven heeft aan de openbaarmaking der, thans algemeen bekende diplomatieke nota's.

Het is vooral de openbaarmaking van de nota van 27 Junij jl., die de belangen van het Vaderland benadeelt. Het Ministerie is toch overtuigd, dat de Heilige Vader [woorden van den Heer VAN HALL, ter „bevrediging„ gebezigd], in het belang van het Vaderland op menig punt zal behooren toe te geven. Maar nu worden aan het hof van Rome *stellingen* medegedeeld en *voorwaarden* gesteld, waarvan, alvorens daarop eenig antwoord is ontvangen, tegelijk de beoordeeling aan het *publiek* is overgelaten. De heer VAN HALL is, gelooven wij, als hij iets anders leest dan het *Journal des Débats*, wel overtuigd, dat de openbare meening van elke nuance niet is ingenomen met zijne bevredigings-wet. En welken indruk moeten nu zijne *stellingen* en zijne *voorwaarden* maken bij het hof van Rome, als dat hof van Rome bijna te gelijker tijd zal ontvangen de veroordeeling van die *voorwaarden*, en de ontzenuwing van die *stellingen* door de organen der Nederlandsche publieke opinie? Zal dan het hof van Rome niet een wapen vinden in die openbare meening, om daarmede de diplomatieke nota van den heer VAN HALL te bestrijden; en zou het hof van Rome dan niet kunnen volstaan, door, als eenig antwoord op de nota van 27 Junij jl., den heer VAN HALL toe te zenden eene serie van hoofdartikelen van de meeste dagbladen in Nederland?

Het is met gemoedelijke overtuiging, dat wij gelooven, dat de openbaarmaking der nota's, vooral die van 27 Junij ll., de belangen benadeelt, die men zich voorstelt te bevorderen.

Welligt zal men ons te gemoet voeren, dat op de nota van 27 Junij jl., *reeds is geantwoord*. Ware dit inderdaad het geval, dan zouden de tegenwoordige Ministers aan de kennisneming van de Staten-Generaal stukken hebben *onthouden*, en men zou hun dan te gemoet kunnen voeren, wat, zoo onregtmatig maar met zoo veel sympathie, dezer dagen door de *Amsterdamsche Courant* en heden door *de Nederlander* aan *„De vriend van armen en rijken„* is ontleend, met het oog op de afgetreden Ministers: *„Gij zijt u van uw „ontrouw zoo bewust geweest, dat de bewijzen daarvóór „aan de Staten-Generaal zijn achter gehouden.„*

Wij gelooven niet, dat door het hof van Rome reeds is geantwoord op de nota van 27 Junij jl.; maar juist daarom wenschen wij vaderlandslievender te zijn dan de heer VAN HALL. Wij wenschen het hof van Rome geene wapenen in de handen te geven, om ons Gouvernement daarmede te bestrijden; en tot dat het antwoord van Rome zal zijn ontvangen, zullen wij ons onthouden van elke beoordeeling van het *tweede gedeelte* der nota van 27 Junij jl., hoe gemakkelijk het overigens ook is, daarvan elke zinsnede ten eenemale krachteloos te maken. Mogten de overige dagbladen ons voorbeeld willen volgen: zij zouden een wezentlijken dienst bewijzen aan het Vaderland. Waar het Ministerie de belangen van dat Vaderland schijnt uit het oog te verliezen, behooren de organen der openbare meening een schitterend bewijs te geven, dat zij die met waardigheid ter harte nemen.

Al wat buiten dat tweede gedeelte der nota van 27 Junij ll., is gelegen [en dat is veel, zeer veel] moge vrij aan een streng onderzoek worden getoetst. Wij althans zien daarin geen bezwaar, en zullen in een volgend artikel dat onderzoek aanvangen.

Het doet de *Nederlander* heden leed, dat de Regering eene wet, regelende het toezigt op de kerkgenootschappen, heeft voorgedragen. Het blad meent, dat „welligt uit het Verslag der Tweede Kamer blijken „zal, dat men op de wijsheid van het Koninklijk „praerogatief vertrouwen stelt: eene wettelijke verordening „niet onmisbaar rekent, en zelfs het regelen door de „wetgevende magt van eene bevoegdheid der Kroon, „aan gewigtige bedenkingen onderhevig heeft gekeurd.„

Dus: men zou „welligt„ liever willen hebben, dat het Grondwettige: „de Koning waakt,„ in leven blijve; dat eene wet *niet* in de plaats worde gesteld van een „Koninklijk praerogatief?„

Vreemd is het, dat deze verkorting van een der Koninklijke praerogatieven is uitgegaan van een Ministerie, welks woorden nog klinken door het land:

„Evenzoo zijn wij van oordeel, dat de bepaling van art. .. „der Grondwet: *de uitvoerende magt berust bij den Koning*, „voor de raadslieden der Kroon geene doode letter moet zijn; „maar dat zij bij eene Natie, wier leus van vereeniging is „Vaderland en Koning, den Koning in eere moeten houden; „zoodat Hem alleen de eer der regering zal verblijven.„

De voorgedragen wet *ontneemt* den Koning een prae-

rogatief, duidelijk omschreven in art. 169 der Grondwet. De *Nederlander*, „die zoo gaarne het Ministerie ondersteunt,„ zou ons verpligten, indien zij daaromtrent eene opheldering geven wilde of kon.

Voorts zegt de *Nederlander*:

„Noch art. 1. hetgeen in de rekbaarheid zijner uitdrukking, aan de willekeur van het Staatsgezag voet geeft, noch art. 6, hetwelk de oprigting van elke gemeente van het welgevallen der regering afhankelijk maakt, zou voor ons aannemelijk zijn.

„Vrijheid van godsdienst zou dan enkel door *de gratie der Regering* bestaan.

„Ook aan de *erkende* gezindheden zou de uitoefening van haar onmiskenbare regten kunnen worden belet.„

De *Nederlander* is „bijkans overtuigd,„ dat eigenlijk het „togendeel„ de bedoeling is van het Gouvernement.

Hoe komt het dan, dat het Gouvernement eene wet voordraagt, die het *tegendeel* zegt van hetgeen wordt bedoeld?

De anti-revolutionnaire leer heeft dadelijk een „eigenaardig„ middeltje gevonden, om dat te verklaren:

„Maar de kracht der vrijzinnige meeningen is, ook nog in onzen tijd, voor elk die den bodem der anti-revolutionnaire beginselen met angstvalligheid ontwijkt, zoo groot, dat men, *dikwerf zonder het te willen of te weten*, in den ouden sleur der theoretische en der practische miskenning van alle zelfstandige regten vervalt.„

Waarlijk! Er bestaat alle redenen, om met DONKER en VAN HALL medelijden te hebben. Hoe schuldeloos en ondanks hen zelven, worden die arme Ministers, „zonder het te willen of te weten„ in den ouden sleur medegesleept!

Men ziet het: de *Nederlander* raakt de grens van het bespottelijke, uit zucht „om het Ministerie te *ondersteunen*.„

De *Nederlander* van 16 Julij verklaarde:

„Of de wet door *wijzigingen aannemelijk kan worden gemaakt*, is twijfelachtig. Aan den eenen kant zou daarvoor bijkans eene geheele omwerking worden vereischt. Daarentegen is zij niet zoodanig *stelselmatige ontwikkeling van één beginsel* waardoor, bij misprijzing der hoofdgedachte, elke poging om stuksgewijs: niet slechts eene geheel andere wet, maar eene wet van tegenovergestelden zin te verkrijgen, in het belang eener goede behandeling van zaken, en eener regelmatige werking van de Constitutionele magten, afkeurenswaard.„

Reeds den 18den is het anti-revolutionnaire orgaan van een *tegenovergesteld* gevoelen.

Het „wachtwoord„ is thans „van eene tegenovergestelde rigting.„

„Derhalve; is eene wet, in de schatting van het Gouvernement [illegible] *dan behoort zij* [illegible] *te ondergaan*.

„Dan behoort zij eene regeling te zijn, waarbij de vrijheid en zelfstandigheid der kerkgenootschappen, in plaats van aan de suprematie der Regering ondergeschikt te zijn, ook tegen de *onvoorwaardelijke oppermagt van den Staat* (dezelfde leer, die het vorig Ministerie, bij de conceptwet op het *Armbestuur*, in toepassing gebragt heeft) worde beschermd.„

Zou de geheele tegenstand van 16 Julij welligt geweest zijn een „ijdel vertoon„, om de meening te doen verzwakken omtrent de „voorafgaande raadpleging,„ en het „onderling overleg?„

Niet onbelangrijk is het, dat de *Nederlander* opmerkt, dat de *eerste* wet, door het Ministerie van de „tegenovergestelde rigting„ aangeboden „*diezelfde leer huldigt, die het vorig Ministerie bij de conceptwet op het Armbestuur heeft in toepassing gebragt.*„

Men is zoo gerust niet meer, als toen bij de verkiezingen aan de *anti-conservatieven* de broederhand werd gereikt, om in vereeniging met de oude oligarchische, die het verdroot sedert 1848 van het kussen te zijn gevallen, het liberalisme te verdrijven.

Merkwaardig is wat een hoog geacht man C. Hooijer, in de *Morgenster* schrijft:

„Wie weet, welk tijdperk van staatkundige en kerkelijke beweging en beroering wij thans zijn ingegaan, en hoe er de tegenwoordige minderheid in onze kerk sterk en groot door worden kan? In dat geval verwachten wij van haar niets beters, dan dezelfde partij op de nationale Synode heeft gedaan. Zij zou door de authoriteit der hoogmogende heeren Staten-Generaal wel niet gesterkt, maar ook niet beteugeld wezen, en niet uit het land, maar wel uit het ambt kunnen zetten. Zij zou het dorre en koude orthodoxisme op den troon brengen, en, voor een tijd althans, de liefde verdrijven en den geest onderdrukken. Daarvoor beware ons de heer der kerk! Maar daartegen wake ook een iegelijk zijner knechten.„

Wij vragen thans niet wat „een iegelijk zijner knechten„ gedaan hebbe, om die partij in gewigt te doen winnen.

Wij wenschen alleen het oog te vestigen op de toekomst op en hetgeen dan te wachten is.

Wij doen dit vooral met opzigt tot het aanhangige ontwerp over het *toezigt* der regering op de kerkgenootschappen.

Toen het *Journal des Débats* goed vond, ondanks, of welligt wegens zijn beroemden naam, artikelen te schrijven over de jongste gebeurtenissen in Nederland, die, om het gemis aan zaakkennis, daarin doorstralende, schande zouden hebben aangedaan aan het kleinste weekblaadje van eene afgelegene provincie, toen juichten alle denkbare ministriële organen. De uitbundigste lof werd den heer BERTIN ten deel, omdat hij de *waarheid* heeft durven verkorten en de opgaande zon huldigen.

Het *Journal des Débats* schrijft alweder hoofdartikelen, en ditmaal over de voorgedragen wet tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen. Zoo dit mogelijk ware, stelt zich het *Journal des Debats* nu nog in een bespottelijker daglicht, dan in zijne vroegere artikelen.

Men leze slechts, wat het, met de gewone fransche winderigheid, naïf weg vertelt:

„Uit eene aandachtige lezing en vergelijking met de artikelen der Constitutie wier zin en geest het wetsontwerp moet ontwikkelen, *blijkt dat het geenszins het wezenlijke doel is van de ontwerpers om de bestaande wetgeving te wijzigen, en nog minder om het beginsel van godsdienstvrijheid, zoo dierbaar aan geheel Nederland aan te randen*. Zij hebben zich slechts voorgesteld, — de toepassing van dit beginsel handhavende — de regten van het gouvernement en van de verschillende godsdienstige belijdenissen te regelen, en de verzekering te erlangen, dat de vrijheid, die zij zullen genieten, niet gevaarlijk zal worden voor de maatschappij, en noch hare veiligheid, noch hare rust, noch de voor haren voorspoed noodige orde zal kunnen compromitteren.„

„De bij het ontwerp gevoegde memorie van toelichting toont dit voornemen *ten duidelijkste* aan. Men *herinnert* daarin aan de beginselen der grondwet: gelijkheid van regten en gelijkheid van bescherming voor alle godsdienstige belijdenissen en hare vrijheid om zich inwendig naar goedvinden te organiseeren, *mits de regering van deze organisatie onderrigt worde* (?) want zij moet, des noodig, de gevorderde maatregelen kunnen nemen, ten einde de politieke en burgerlijke belangen van de maatschappij niet bedreigd worden door de instellingen der verschillende belijdenissen.„

. . . „Zal het ontwerp gelijkelijk alle partijen voldoen wier medewerking het ministerie verlangt? De Regering durft zich daarmede niet vleijen, doch hoopt *dat deze partijen zich allen om haar zullen scharen met het vaderlandslievend doel om hare moeijelyke onderneming te schragen en te waken voor het behoud der groote beginselen, waarop orde en rust*, ONLANGS ZOO ERNSTIG BEDREIGD, *steunen*. — Men verzekert ons, dat het ontwerp van den heer van Hall een GUNSTIG ONTHAAL heeft gevonden, *en dat zich van* ALLE ZIJDEN *reeds voor het ministerie geruststellende verschijnselen voordoen*. (?) Men heeft zelfs opgemerkt, meldt men ons, *dat de gematigde R. Katholijken* EVEN ALS DE PROTESTANTEN DIT ONTWERP TOEJUICHEN, *en de aanneming wenschelijk achten*. . . .„

„Men is echter op den tegenstand van den heer Thorbecke en *zijne vrienden* voorbereid, daar naar hun oordeel, in het ontwerp van het ministerie *een veel te liberalen geest heerscht*, en het TE GUNSTIG IS *voor de onafhankelijkheid der gezindheden*... Ook verwacht men den tegenstand van die R. Katholieke partij, wier theoretisch absolutisme bekend is; doch deze [illegible] zal niemand verwonderen, want het is vooral tegen deze partij en hare eischen dat het ontwerp gerigt schijnt. . . .„

Als dagbladen van naam, om welke reden dan ook — onwetendheid of partijzucht — zich zelven op die wijze vergeten, is het dan niet billijk, dat men hun langer het gezag weigere, dat zij zich aanmatigen?

Het artikel behoeft dan ook geene wederlegging. Wat zullen de *Nederlander*, de *Amsterdamsche Courant* daarvan zeggen?

Is het *Journal des Debats* ook nu „zoo uitnemend ingelicht?„

De *Nederlander* behoorende volgens het fransche blad, tot „*de vrienden*„ van THORBECKE?

Buitenland.

FRANKRIJK.

De Moniteur behelst eenen staat van de opbrengst der rijks-middelen gedurende de eerste zes maanden dezes jaars. Daaruit blijkt dat zij 22 millioen hooger is dan het vorige jaar. De ministeriele bladen merken op, dat het voordeelig geschil 24 millioen zou bedragen hebben, indien het vorige jaar een gewoon jaar en geen schrikkeljaar ware geweest.

Het mandaat der fransche bank, dat te gelijker tijd in het regeringsblad is openbaar gemaakt, wordt mede beschouwd als gunstig getuigende omtrent den staat van den handel en de volksbedrijvigheid in het algemeen.

De geheele spoorweglinie tusschen *Parijs* en *Bordeaux* is thans voltooid en voor het algemeen vervoer dienstbaar. Op het eind der vorige week is het laatste gedeelte der linie opengesteld. Verschillende omstandigheden hebben het plan eener plegtige inwijding doen opgeven; maar de ministriële Parijsche bladen verkondigen de openstelling als eene groote gebeurtenis, als eene overwinning in dien veroveringstogt, in welken de Keizer meermalen verklaarde zijne laauweren te willen behalen.

— Men begint reeds toebereidselen te maken voor de openbare feestelijkheden, waarmede den 15 Augustus aanstaande de verjaardag des Keizers zal gevierd worden. Het stedelijk bestuur van Parijs heeft in zijne zitting van den 15den dezer daarvoor eene som van fr. 300,000 beschikbaar gesteld, en daarvan *fr*. 80.000 bestemd voor liefdadige doeleinden.

— Den 20 dezer zal voor de correctionele regtbank te Parijs de openbare behandeling aanvangen van het regtsgeding tegen een gedeelte der personen die in den laatsten tijd aldaar wegens misdrijven van politieken aard zijn in hechtenis genomen. 21 beschuldigden, waaronder verscheiden afwezigen, zullen dan te regt staan, deels als stichters of leden van een geheim genootschap, deels als schrijvers of verspreiders van oproerige geschriften, en deels als zonder vergunning in het bezit bevonden zijnde van krijgsbehoeften.

DUITSCHLAND.

Uit Weenen wordt gemeld, dat aldaar nog in den loop dezes jaars en zonder den afloop der te Berlijn geopende conferentie der Tolverbond-Staten af te wachten, eene bijeenkomst van Oostenrijksche en Pruissische commissarissen zal gehouden worden, om te beraadslagen over hetgeen verder, op grondslag der laatstelijk gesloten overeenkomst, gedaan zou kunnen worden tot bevordering van het wederzijdsch handelsverkeer.

Den 14den dezer zijn eenige troepen uit Weenen vertrokken, om deel uit te maken van een nabij de Turksche grenzen te vereenigen Oostenrijksch obser-vatie-corps.

TURKIJE.

Het dagblad van Dresden geeft een berigt uit Weenen van den 16, volgens hetwelk Rusland de voorslagen door de drie mogendheden gedaan, zou hebben aangenomen. Men zal echter best doen, de nadere berigten hieromtrent af te wachten.

— Reeds hebben wij den hoofdzakelijken inhoud meegedeeld van de circulaire der Fransche regering aan hare gezanten, in antwoord op de jongste circulaire van Rusland (zie ons vorig N°.) Het belangrijke van dit stuk noopt ons, daarvan thans mede te deelen, hetgeen gister wegens plaatsgebrek niet is kunnen geplaatst worden.

„Parijs, den 15 Julij 1853.

„Mijnheer,

„De nieuwe depêche van den graaf van Nesselrode, welke in het Petersburger dagblad werd medegedeeld, daags nadat die aan de Russische legatiën was verzonden, heeft op de Regering des Keizers eenen indruk te weeg gebragt, welken Z. K. Maj. mij gelast heeft zonder omwegen te doen kennen.

„Wij moeten het allezins betreuren, als wij ervaren hoe Rusland, op het eigen oogenblik, waarop de pogingen van alle kabinetten om de tegenwoordige moeijelijkheden tot eene voldoende regeling te brengen, [illegible] den dag leggen, eene houding aanneemt, welke den goeden uitslag van hunne onderhandelingen onzekerder maakt, en aan eenige hunner zelfs den pligt oplegt, om de verantwoordelijkheid af te keeren, waarvan men vergeefs zou trachten het gewigt op hunne staatkunde te doen drukken.

„Ongaarne zou ik op eene uitgeputte discussie terugkomen, doch daar de graaf van Nesselrode, tot ondersteuning van de door het kabinet van Petersburg vooruitgezette beweringen, altoos de krenking aanvoert, welke de Porte ten zijnen opzigte zou hebben gepleegd, door het voorbijzien van de beloften, welke zij aan de Russische legatie, tijdens de eerste regeling van het vraagstuk der gewijde oorden, in 1852, zou hebben gedaan, zoo ben ik wel genoodzaakt te herhalen, dat de firmans door den Sultan, tengevolge van Vorst Menchikoff's zending uitgevaardigd, allen grond aan die eenige grief hebben doen ontvallen, en dat, indien er eenige regering is, welke regtmatige bezwaren in dezen zou kunnen doen gelden, het zeker niet die van Z. M. Keizer Nicolaas is.

„Immers wenschte den 10 Mei jl., de graaf van Nesselrode, die depeches van den Russischen gezant te Konstantinopel had ontvangen, zich met den generaal de Castelbajac, geluk over eene uitkomst, welke hij als eenen goeden afloop van de zaak der gewijde oorden beschouwde; de heer van Kisseleff, te Parijs, legde mij eene dergelijke verklaring af, en allerwege lieten de agenten van het Petersburger kabinet zich op gelijke wijze uit.

„De vorderingen, later door Vorst Menchikoff gedaan, toen het hoofdoogmerk van zijne zending bereikt was, toen men al reeds zijn vertrek aankondigde, stonden dus in geenerlei betrekking met dien eisch, waarop hij de toestemming van de Porte had erlangd; en het was voorzeker een nieuw vraagstuk, een ernstiger moeijelijkheid, die te Konstantinopel opgeworpen werd, toen Europa, een oogenblik bezorgd geworden, door Rusland zelf, werd aangezocht om zich volkomen gerust te stellen.

„Als 't ware op 't onvoorzienst overvallen door vorderingen, welke zij niet hadden kunnen vermoeden, hebben de vertegenwoordigers van Frankrijk, Oostenrijk, Groot-Brittanje en Pruissen te Konstantinopel, te goeder trouwe hunne pogingen aangewend, om eene breuk te voorkomen, waarvan de gevolgen zoo noodlottig konden worden. Zij hebben de Porte geen weder-

stand aangeraden, van eenen aard, dat die haar aan de ernstigste gevaren zou hebben kunnen blootstellen; en, eenstemmig erkennende, dat de door Rusland vooruitgezette vorderingen te zeer de vrijheid van handelen en de hoogheids-regten des Sultans raakten, dan dat zij zich eenen raad mogten veroorloven, hebben zij aan de ministers van Z. H. alleen de verantwoordelijkheid van de te kiezen partij gelaten. Er heeft dus hunnerzijds geen aandrang van welken aard ook, geene inmenging hoegenaamd bestaan, en indien de Ottomannische regering, aan zich zelve overgelaten, de voorwaarden niet heeft willen onderschrijven, welke men haar poogde op te leggen, moet zij die noodwendig geheel onbestaanbaar hebben geacht met hare onafhankelijkheid en hare waardigheid.

„In dien toestand van zaken, mijnheer, heeft Vorst Menchikoff Konstantinopel verlaten, en alle diplomatische betrekking tusschen Rusland en de Porte afgebroken, en hebben de mogendheden, die door hare overleveringen en belangen gehouden zijn, de onschendbaarheid van Turkije te handhaven, zich eene gedragslijn moeten afbakenen.

„De regering van Z. K. M. heeft, in overeenstemming met de regering van H. M. de koningin van Brittanje, begrepen, dat de toestand te dreigende was, dan dat men dien niet van nabij behoorde te bewaken. Weldra hebben de Fransche en Engelsche eskaders dan ook last bekomen, om naar de baai van Besica te stevenen, waar zij in 't midden van Junij zijn aangekomen.

„Deze maatregel van voorzorg had geen vijandig karakter hoegenaamd ten aanzien van Rusland. Hij was dringend gevorderd door het gewigt der plaats gehad hebbende gebeurtenissen, en daarenboven ruimschoots door de wapeningen, waartoe Rusland sedert verscheidene maanden was overgegaan in Bessarabie en ter reede van Sebastopal.

„De aanleiding tot eene vredebreuk tusschen Rusland en de Porte was, om zoo te zeggen, weggenomen. Het eenige vraagstuk, 't welk zich onverwachts te Konstantinopel kon voordoen, was dat, betreffende het bestaan van het Turksche rijk. De regering van Z. K. M. zal nooit gedoogen, dat zulke veelomvattende aangelegenheden worden behandeld, zonder dat zij die mate van invloed en werking doet gelden, welke overeenkomstig is met de magt en den rang, welke Frankrijk in de wereld bekleedt. De regering had, zoodra eene Russische legermagt aan de Turksche grenzen werd zamengetrokken, het volste regt, ja den pligt, om daarop te antwoorden door het zenden van hare scheepsmagt naar Besica, dat is, naar eene voor alle zeemogendheden geopende baai, die daarenboven gelegen is buiten de grenzen, welke, naar luid der bestaande tractaten, in vredestijd niet overschreden mogen worden.

„Voor het overige heeft de Russische regering zich weldra verpligt geacht, te treden in eene uiteenzetting der redenen, welke het zenden der beide eskaders noodzakelijk hadden gemaakt.

„Immers den 31 Mei, toen het onmogelijk was te St.-Petersburg — waar de tijding eerst den 17 Junij aankwam — de besluiten te kennen, welke door Frankrijk en Engeland konden genomen worden — zond de graaf van Nesselrode aan de Porte, in den vorm van eenen brief, aan Redschid-pacha een laatste ultimatum, om in korten tijd te worden beantwoord, en welk schrijven zeer duidelijk de bedreiging inhield van eene aanstaande bezetting der Donau-vorstendommen.

„Toen dit besluit genomen was met eene plegtigheid, welke eener regering, welke prijs stelt op hare waardigheid, niet toestond dit meer te wijzigen; toen door eene, den 11 Junij gedagteekende circulaire, Z. M. keizer Nicolaas dit aan gansch Europa deed verkondigen, als om er de uitvoering nog onherroepelijker van te maken, toen was ons smaldeel nog te Salamine en dat van Engeland had de haven van Maltha nog niet verlaten.

„Die eenvoudige vergelijking van de dagteekeningen is voldoende, mijnheer, ons aan te toonen aan welke zijde de eerste stap gedaan is, waarvan men thans de verantwoordelijkheid weigert op zich te nemen, door haar op Frankrijk en Engeland te schuiven. Diezelfde vergelijking is ook voldoende, ten bewijze, dat tusschen de kennisgeving, welke te Parijs en te Londen gedaan werd, wegens den stap, regtstreeks door den graaf van Nesselrode te Konstantinopel gedaan, en de verwerping van dat ultimatieve, werkelijk voor de Fransche en Britsche regeringen de tijd ontbroken heeft om, in eenigerlei opzigt hoegenaamd, haren invloed te Konstantinopel te doen gelden. Neen, mijnheer, ik verklaar het hier in de volle overtuiging der waarheid, de Fransche regering heeft zich in dit ernstige geschilpunt niets te verwijten. Zij werpt eene verantwoordelijkheid van zich ten aanschouwe van geheel Europa, welken men op haar wil doen drukken. Sterk in het gevoel harer matiging, onderwerpt zij op hare beurt zonder schroom haar gedrag aan het oordeel der overige mogendheden.

„Geheel daargelaten het zoo verschillend oogmerk van de twee vertooningen, was er misschien een zweem van gelijkheid in de wederzijdsche stellingen, toen het Russische leger zich aan den linkeroever van de Pruth hield, en de Fransche en Engelsche vloten te Besica het anker lieten vallen. Die gelijksoortigheid is echter geheel verdwenen, na den overtogt over de rivier, die de grens uitmaakt van de Russische en Ottomannische rijken. Voor 't overige schijnt de graaf van Nesselrode dit zelf te erkennen, daar hij onderstelt dat die scheepsmagt alreeds in het gezigt van Konstantinopel is, en als eene noodwendige vergoeding voorstelt voor hetgeen hij onze *maritime bezetting* noemt, dat de Russische troepen eene militaire stelling aan de oevers van den Donau innemen.

„Terwijl de tegenwoordigheid eener Fransche en Engelsche vloot buiten de Dardanellen niet in strijd is met de bestaande verdragen, zoo maakt integendeel de bezetting van Wallachije en Moldavië eene kennelijke verkrachting van dezelfde verdragen uit. Dat van Adrianopel, hetwelk de voorwaarden der bescherming van Rusland vaststelt, wijst ingewikkeld ook aan, wanneer het die mogendheid geoorloofd zou zijn in de Vorstendommen tusschen beide te treden: het zou zijn in het geval, waarin hunne voorregten door de Turken miskend wierden."

De overige, voornaamste zinsneden der circulaire, zijn reeds in ons N°. van gister medegedeeld.

Binnenland.

Staten-Generaal.

De Regering heeft thans het voorloopig verslag beantwoord, door de Tweede Kamer uitgebragt over het wetsontwerp *tot sluiting van het kanaal van St. Andries.* Na eene wederlegging van de technische bezwaren, tegen de sluiting aangevoerd, verklaart de Regering, ten aanzien van andere bezwaren, dat aan dit ontwerp de eigenschap van eene begrootingswet niet moet worden toegekend. Volgens de Regering heeft het wets-ontwerp geene andere strekking dan om aan haar de zekerheid te geven, dat, indien met de uitvoering der werken in 1854 wordt aangevangen, het toestaan der gelden, voor de voltooijing noodig, later geen bezwaar zal ontmoeten. Naar dat beginsel behoort dan ook in dit ontwerp geen cijfer te worden opgenomen. De jaarlijksche behoefte kan telkens bij de begrooting der staatsuitgaven worden voorgedragen en beoordeeld. Het totaal cijfer, waarop de kosten der werken zijn geraamd, thans bij de wet vast te stellen, ware derhalve, naar het oordeel der Regering, van geen wezenlijk nut. Al wierd er toe besloten, jaarlijksche beoordeeling en terugkeerend onderzoek bij de staatsbegrooting werd daardoor niet afgesneden, evenmin als de mogelijkheid, dat later een hooger of lager cijfer dan de wet had bepaald, noodig kon worden bevonden.

De Commissie van rapporteurs van deze beantwoording kennis genomen hebbende, heeft daarop geene noodzakelijkheid gevonden, om een nieuw onderzoek in de afdeelingen uit te lokken.

Bij het onderzoek in de afdeelingen van de Tweede Kamer, heeft het Ontwerp van Wet, betrekking hebbende tot de regeling van het Fonds van Consignatien, tot geene bedenkingen aanleiding gegeven. Intusschen heeft men de vraag gedaan, of er geene mogelijkheid bestond, om de formaliteiten, aan het terugerlangen van geconsigneerde gelden verbonden, te verminderen. Die moeijelijkheden schijnen toch van dien aard te zijn, dat men hier en daar, alleen uit dien hoofde, in strijd met de bedoeling des wetgevers, door overeenkomsten tusschen partijen, de consignatie zoekt voor te komen, waardoor waarborgen zouden verloren gaan, die de wetgever in het belang van partijen noodig heeft geacht, vast te stellen. Sommigen voegden er nog bij, dat niet slechts de bedoelde formaliteiten zeer drukkend waren, maar vooral ook de aan het terugerlangen der geconsigneerde gelden verbonden kosten, die inzonderheid uit het te dier gelegenheid geheven registratie-regt voortvloeijen. Men zou het zeer wenschelijk achten, dat de heffing van dit registratie-regt niet meer plaats had, of dat het ten minste tot een gering bedrag verminderd wierd. — De Regering heeft, bij hare beantwoording, verklaard, dat zij met genoegen ontwaard heeft, dat de strekking van de wetsvoordragt tot geene bedenkingen heeft aanleiding gegeven. Ten aanzien van de gemaakte bedenking, heeft zij opgemerkt, dat de teruggaven steeds zooveel mogelijk bespoedigd en gemakkelijk gemaakt worden. Vroeger bragten de voorschriften mede, dat de quitantien voor de teruggave gevorderd, *notarieel* werden verleden. Het bezwarende en onnoodige daarvan heeft de Regering ingezien, en dien ten gevolge is het voorschrift deswege ingetrokken. Eene eenvoudige quitantie op zegel van 21 cents is thans voldoende.

Overigens bepalen zich de formaliteiten bij de teruggaven, tot overlegging der stukken, bewijzende het regt op de geconsigneerde gelden; voorts van de quitantie welke aan den consignateur tijdens de consignatie is afgegeven, of van het orgineel van het exploit van in-bewaar-geving. Ingeval de regter de teruggave heeft bevolen, moet een afschrift van het vonnis worden overgelegd.

Het onderzoek van het wetsontwerp, dat de strekking heeft om art. 13 van het VIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1852, betrekking hebbende tot de kinder-, school- en academie-gelden bij de Hervormden, Lutherschen, Doopsgezinden en Remonstranten, uit eenen anderen post van dat hoofdstuk met *f* 6100 aan te vullen, ten einde daardoor te helpen bestrijden, wat te dezer zake over het afgeloopen dienstjaar meer is uitgegeven dan oorspronkelijk was geraamd, heeft in de Afdeelingen der Tweede Kamer tot de overtuiging geleid, dat het hier een maatregel van noodzakelijkheid geldt, waartegen, indien het artikel voor de pensioenen de daarop voorgestelde afschrijving lijden kan, geene wezenlijke bedenking kan bestaan. Intusschen hebben eenige leden niet kunnen ontveinzen, er wel eenig bezwaar in te zien, dat de uitgave voor de bedoelde kinder-, school en academiegelden jaarlijks in eene vrij sterke evenredigheid toeneemt; zoodat zij over 1852 omstreeks *f* 23,000 meer zal bedragen dan, blijkens eene vroegere opgave, over 1848 het geval was. Men meende te weten, dat ten aanzien van het genot van schoolgelden voor de zonen van predikanten wezenlijke misbruiken bestaan. Die schoolgelden worden verstrekt voor predikantszonen, die de Latijnsche scholen bezoeken of bijzonder onderwijs in de Latijnsche taal genieten. Het doel der bepaling is blijkbaar geweest, om onvermogende predikanten in het geven eener wetenschappelijke opleiding aan hunne zonen te gemoet te komen. Nu schijnt echter de toelage niet zelden verstrekt te worden voor predikantszonen, die geenszins voor de studie worden opgeleid, maar wier ouders hen voor het een of ander beroep of bedrijf van geheel anderen aard bestemmen. Zelfs moeten er voorbeelden bestaan, dat voor predikantszonen, die ter zee varen, de toelage verstrekt wordt. Men meent alzoo in overweging te moeten geven, om, indien de bedoelde misbruiken werkelijk bestaan, van regeringswege tot het te keer gaan daarvan maatregelen te nemen. Enkele leden gingen nog verder. Hunnes inziens zijn de toelagen, die uit 's Lands kas voor kinder- en schoolgelden aan de predikanten worden verstrekt, minder regelmatig en minder rationeel te noemen. Zij vroegen derhalve of er geene mogelijkheid zou bestaan, om zoodanig eene regeling van de rijks-tractementen der predikanten tot stand te brengen, waardoor zij gezamenlijk dezelfde inkomsten als thans zouden genieten en toch aan de daaronder begrepene buitengewone toelagen een einde zou worden gemaakt. Nog is door eenige leden, ook met het oog op art. 168 der Grondwet, de vraag gedaan, of onder de Hervormde predikanten, die kinder-, school- en academie-gelden genieten, predikanten der afgescheidene gemeenten begrepen zijn?

De Regering heeft daarop o. a. geantwoord, dat wat de schoolgelden betreft van de zonen van predikanten, misbruiken niet zijn bekend geworden. Zij worden verstrekt op het bewijs, gevorderd in art. 5 van het Kon. besluit van 1 Aug. 1816, en bij hetgeen hieromtrent is gezegd, schijnt men het oog te hebben op bijzondere gevallen. Bijaldien die gevallen nader mogten kunnen worden aangewezen, zoodanig dat met vrucht een opzettelijk onderzoek kan worden ingesteld, zal de Minister zich de zaak met ernst aantrekken, terwijl het een punt van nauwgezette overweging zal uitmaken, of boven en behalve de bestaande verordeningen, doeltreffende maatregelen zouden kunnen worden ingevoerd, om alle misbruik in dezen onmogelijk te maken. Wat aangaat het gevoelen van enkele leden, die de toelagen voor kinder- en schoolgelden minder regelmatig en minder rationeel achten, dienaangaande meent men in het midden te moeten brengen, dat, zoo als het onderwerp thans geregeld is, van deze ondersteuning het meest te goed komt aan de leeraars, die wegens de talrijkheid hunner kinderen het meest behoeven, en dat een gelijk, ja, zelfs een veel aanzienlijker bedrag, niet op die wijze in evenredigheid met elks behoefte toegelegd, maar over al de predikants-tractementen gelijkelijk verdeeld, veel minder aan het doel zou beantwoorden. Met betrekking eindelijk tot de leeraars der Christelijke afgescheidene gemeenten, — deze zijn niet in het genot van kinder-, school- en academiegelden. In art. 2 van het Koninklijk besluit van 1 Aug. 1816, slaan de woorden: *alle andere* op de Hervormde predikanten buiten de bij art. 1 vermelde in de provinciën Holland en Zeeland. Leeraars van gemeenten, welke zich later eerst bij afscheiding van het Hervormd kerkgenootschap hebben gevormd, kunnen in het jaar 1816, toen die gemeenten nog niet bestonden, niet zijn bedoeld.

's Gravenhage, 19 Julij.

Z. M. heeft mr. G. de Vries Az., op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslagen als procureur bij de arrondissements-regtbank te Haarlem.

Men schrijft ons uit 's Hage, dat het onderzoek over het ontwerp van wet regelende het toezigt op de kerkgenootschappen, in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is ten einde gebragt. Men voegt daarbij, dat het tot gewigtige bemerkingen stof heeft geleverd. Zeer verdeeld waren de gevoelens over het vraagpunt, of de daarin opgenomen beginselen over het algemeen wel overeen te brengen waren met de bepalingen der grondwet; de meening werd vrij algemeen gedeeld, dat vele punten van het ontwerp aandruischten tegen de gewaarborgde vrijheid van godsdienst, en vooral kon het geen ingang vinden, aan de wet eene terugwerkende kracht te geven, waardoor een antecedent wordt daargesteld, dat alle verkregen regten aan de willekeur des wetgevers zoude prijs geven. De vraag is ook ter sprake gebragt, of er noodzakelijkheid bestond voor eene wet in de hoofdstrekking van het ontwerp; en hoewel die noodzakelijkheid door sommigen werd gedeeld, konden anderen zich daarmee volstrekt niet vereenigen; en het denkbeeld, alsof de wet van Germinal jaar X, waarvan de afschaffing wordt voorgesteld, die noodzakelijk-

heid zou doen geboren worden, vond minder bijval' omdat men moest toegeven, dat die wet voor Holland nimmer gebiedend executoir was verklaard en zelfs in Limburg en Staats-Vlaanderen nimmer *als wet* was uitgevoerd geworden.— Men verwacht een omstandig en goed uitgewerkt verslag van de commissie van rapporteurs, en men berekent dat wel drie weken zullen verloopen voor dat het uitgebragt wordt;— het Gouvernement, dat zich thans reeds met 's rijks begrooting voor 1854 bezig houdt, zal wel veel tijd behoeven, om het antwoord in gereedheid te brengen, vooral om de wijzigingen, die het ontwerp zal moeten ondergaan, om eenige kans, van aangenomen te worden, te verkrijgen. Zoo doende zal de tijd der tegenwoordige zitting der Kamer verloopen zijn en het ontwerp moeten aangehouden en in de volgende zitting op nieuw voorgebragt worden. Dat is tijd winnen, en tijd gewonnen is voor het behoud van het tegenwoordige ministerie alles gewonnen. N. N. B.

Men zegt, dat, toen aan den minister *Lightenvelt* zijn schriftelijk aangevraagd ontslag geweigerd en hem eene buitenlandsche [quasi] zending opgedragen was, den onlangs benoemden Staadsraad Mr. *Borret* de portefeuille van de zaken van de R. C. eeredienst *ad interim* is aangeboden, maar dat hij de aanneming daarvan met nadruk geweigerd heeft. N. N. B.

Z. M. de Koning heeft heden in een bijzonder gehoor ontvangen den Baron *Von Beaulieu-Marconnay*, fungerend Opper-Hofmaarschalk van Z. K. H. den Groot Hertog van Saxen-Weimar-Eisenach, belast met het aanbieden der officiele kennisgeving van het overlijden van den Groot Hertog en het aanvaarden van de Groot Hertogelijke waardigheid door den Erf Groot Hertog van Saxen-Weimar-Eisenach.

Te Amsterdam had den 17den in het lokaal *Odéon* de vierde algemeene vergadering der Maatschappij tot Nut der Israëlieten in Nederland, onder voorzitterschap van den heer mr. *A. de Pinto* plaats. Uit het verslag van den staat en de werkzaamheden der maatschappij gedurende het afgeloopen maatschappelijk jaar, door den algemeenen secretaris Dr. *J. Teixeira de Mattos*, uitgebragt is gebleken dat er thans 12 afdeelingen gevestigd zijn, die 512 leden en 46 donateurs tellen. Te Zwelle en te Kampen zijn nieuwe afdeelingen gevestigd. Onder de werkzaamheden van deze vergadering heeft behoord het uitschrijven van de volgende prijsvraag: Wat kan er gedaan worden tot bevordering en uitbreiding van het maatschappelijk Onderwijs der Israëlitische jeugd in Nederland, met het oog op de eischen van onzen tijd en op de belangen der godsdienst? Wat kan de Maats. t. N. der Israëliten in N. hiertoe bijdragen? Op welke wijze moet zij hiertoe werkzaam zijn? De commissie tot beoordeeling der in te komen antwoorden is zamengesteld uit de heeren: Ferares, mr. M. J. van Gigch en J. M. Calisch. Tot leden van het hoofdbestuur zijn benoemd de heeren Dr. S. Sarphati, mr. S. E. Nijkerk en H. B. Goldschmidt. Verschillende pogingen zijn door de maats. aangewend tot bevordering der opleiding van Israëlieten tot den landbouw. Na den afloop der werkzaamheden werd de jaarlijksche bijeenkomst met een vriendschappelijken maaltijd besloten.

De *Rotterdamsche Courant* zegt, dat op den 17den in de kerk der R. C. van de Klerezij in den Oppert, aldaar de zeer eerwaarde heer Hermanus Heijkamp, pastoor te Rotterdam, met de gebruikelijke plegtigheden tot bisschop van Deventer is gewijd, de hoogwaarde heer J. van Santen, aartsbisschop van Utrecht, verrigte de wijding, bijgestaan door den hoogw. heer H. J. van Buul, bisschop van Haarlem en door eene talrijke geestelijkheid.

De zitting van de synode der N. H. kerk zal dit jaar wegens de veelvuldige bezigheden meer dan eene maand moeten duren. De groote meerderheid heeft een voorstel, om in de eerste week van Augustus vacantie te nemen, afgewezen. Tot president is benoemd Dr. P. Boeles, predikant te Noorddijk; tot vice-president Dr. W. L. van Oosterzee, predikant te Goes en tot secundus van den vice-president Dr. J. A. van Walsem, predikant te Vught. Professor Hofstede de Groot woont in plaats van prof. Pareau, uit Groningen, de zitting der synode bij.

Wij vernemen, zegt het *Handelsblad*, dat de van Calcutta gearriveerde O. I. mail niet heeft medegebragt, de brieven-paketten van China, Java, Manilla, enz., zijnde de stoomboot van Hong Kong, Singapore, enz. niet in tijds te Point de Galle aangekomen. Wij brengen zulks in verband met de vertraagde aankomst te Singapore, van de mail van het einde van Maart uit Europa, die volgens onze particuliere brieven was veroorzaakt door het breken van een rad en door muiterij onder de equipage der stoomboot Bentinck, in de vaart van Suez naar Ceylon. De gevolgelijk niet tijdige aankomst der boot te Hong Kong is vermoedelijk oorzaak der thans in de geregelde dienst van China tot Point de Galle ontstane stoornis.

Den 16den Julij werd te Buiksloot met het beste gevolg te water gelaten van de werf van den scheepsbouwmeester T. Pauw, het vaartuig eener stoom-bagger-machine, gebouwd voor rekening van de heeren G. Schalk, te Buiksloot, en Gebrs. Goedkoop te Amsterdam; dit vaartuig is bestemd ter uitdieping van het Groote Noord-Hollandsche kanaal.

Op den 18den is van de werf van den heer Jan Pot, aan den Elshout, met het beste gevolg te water gelaten, het barkschip *Gouverneur-Generaal Duijmaer van Twist*, groot 230 lasten, zullende gevoerd worden door kapitein C. E. Hoekstra, varende voor rekening eener reederij, onder directie van de heeren G. Schimmelpenninck & Cº. te Deventer en bestemd voor de groote vaart.

[*N. R. C.*]

De zomervergadering van de Staten der Provincie Drenthe is op den 15den gesloten, nadat vooraf door die vergadering met 20 stemmen tegen 14 was beslist geworden, aan het bestuur der Drentsche kanaal-Maatschappij in antwoord op het door haar ingezondene adres, te kennen te geven, dat de provincie niet genegen is tot de verlangde wijziging der statuten mede te werken. Vervolgens is een voorstel van den heer Sluis aangenomen, luidende, dat de Staten van de Dr. K. M. voorstellen, den tijd van concessie voor het doortrekken van het Hoogeveensche kanaal in de Noord- en Zuidbergen Veenen voor een jaar te verlengen en den tijd voor de beide zijtakken naar Beilen en Coevorden met 10 jaren te verlengen, mits de provincie het nog onbetaalde gedeelde van het jaarlijksch subsidie niet verder behoeve te betalen en gemelde Maatschappij eene schadevergoeding aan Dalen verstrekke, terwijl een en ander wordt gerekend vervallen te zijn, indien de Maatschappij die voorstellen niet voor 1º. Januarij 1854 heeft aangenomen.

De Tijd meldt, dat gisteren op nieuw verzonden zijn aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal adressen tegen de voorgedragen wet tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen uit de volgende gemeenten, met het getal der daarachter geplaatste onderteekenaars:

Amsterdam (1e opgave) 3987; Scheveningen 65; Kralingen 52; Voorschoten 76; Hazerswoude 52; Noordwijkerhout 130; Langer-Aar 82; Bergschehoek 60; Wegdam 150; Benschop 21; Buurlo 3; IJsselsteijn 74; Lisse 123; Veere 7; Wervershoek 128; Benningbroek, Hauwert, Zwaagdijk en Nibbixwoud 100; Aalten 67; Breedevoort 25; Didam 230; Zwolle 153; Abcoude 56; Baambrugge 32; Tuitjenhorn 17, Oudorp 212; Zwaaij 121; Alkmaar 195; Kuinre 13; Assendelft; 393 Eijbergen 180; Rietwoole en Noede 114; Warmenhuizen 27; Obdam 116; Heilo 35; het oude schild (Eiland Texel) 25; Monnickendam 24; Goes 128; IJsendijke 90; Hoofdplaat 125; Groenlo 374; Sas van Gent 22; Tilburg 1408; Leyden 781; 's Bosch (3e opgave 1084;) Terborgh en Tergrin 67; Balgoij 71; Osdorp en Sloten 47; Groningen 200; Bovencarspel 148; Heemstede 127; Houben 20; Cothen 38; Workum 114; Weersselo 102.

Ingezonden Stukken.

De Heer VAN DER BRUGGHEN *na het aannemen van het adres van antwoord:*

„Que faire maintenant de toutes mes pensées?

VICTOR HUGO."

De Heer VAN HALL *en de Grondwet:*

„Demi-tour à gauche, c'est exactement la même chose que demi-tour à droite, excepté que c'est tout le contraire. Allez.

A. DUMAS."

De meerderheid der Tweede Kamer tot den Heer GROEN:

„J'étais sourd à vos discours,
„Et.... vous me parliez toujours.

DESAUGIERS."

........N...

Correspondentie.

De Redactie kan de diensten, aangeboden door v. B. te Arnhem, onmogelijk aannemen.

Het stukje over den heer B. is slechts ter plaatsing als *advertentie* geschikt, en dan nog alleen, wanneer de naam des inzenders bij de Redactie zal zijn bekend gemaakt.

Advertentiën.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 19 Julij 1853.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**		
Ned.W.Schuld.	2 1/2	63 11/16 3/4 2/4		Pct.	
Dito Certificat..	3	76 3/4	*Hope* 1798/1816	5	109 1/8
Dito dito .	4	95 1/4 5/8 7/16	Dito 1828/1829	5	108 1/8
O. I. Leening.	4		Cert.1831/1838	5	
Amort. Syndic.	3 1/2		Dito Dito	4 1/2	
Hand.-Maats. .	4 1/2		Dito *Hope* . . .	4	
Belgie.			Dito *Stieglitz*. :	4	92 1/8 1/4
[illegible]			Dito dito 5e Ser.	4	
Dº *Rothschild*.	2 1/2		Inschr. Assig. .	6	
Frankrijk.			Certific. dito.. .	6	
Obligatien. . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	22 15/16 23	Obligatien . . .	4	85 5/8
Dito Buitenl. .	3		**Oostenrijk.**		
Dº Binnenl. 6/m.	3	42 7/8			
Bew. Sp. Com.		5 15/16	Metalliek . . .	5	82 1/4 3/8
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	94 1/4 5/16
Portugal.			Dito letter B. .	5	94 1/4 5/16
Londen	5	40 1/2 3/4 5/8	Dito 1847 . . .	2 1/2	42 7/16
Dito dito . . .	4	37 5/8 38 37 7/8	Dito 1851/1852	2 1/2	42 5/16 3/8

Mexic., te Londen, 3 pct. $26\frac{7}{16}$; dito Onb., $26\frac{3}{8}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{3}{8}$; Gren. uitg. $9\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$.

Onze fondsenmarkt verkeerde heden onder den invloed der hoogere afkomende koersen van Parijs en Londen in eene zeer willige stemming en was heden de omzet in alle de genoteerde soorten merkelijk levendiger dan in de laatste weken.

FRANKFORT, Maandag, 18 Julij. 5 pct. Metaliek $85\frac{3}{4}$; W. Bank-aktien 1590; W. Loten fl. 250, 121; 1 pct. Spanje $22\frac{7}{8}$; 5 pct. dito $42\frac{1}{2}$; wissel op Ween. 109.

De beurs was algemeen williger; in de Societeit blijft het des avonds echter nog hooger, zijnde de Metalieken daar à $86\frac{1}{4}$ en de 1 pct. Spaansche à $23\frac{1}{16}$ verhandeld geworden

---

Per Telegraaph.

WEENEN, Dingsdag 19 Julij. **Rusland heeft ingewilligd, om de onderhandelingen, door tusschenkomst van de groote Mogendheden met de Porte voort te zetten.**

LONDEN, Dingsdag 19 Julij. Consols. op tijd en comptant $98\frac{3}{8}$; Mexico nieuwe 3 pct. $26\frac{3}{4}$; Portugal 4 pct. $41\frac{1}{2}$; Spanje 1 pct. $22\frac{5}{8}$; Sardinië 5 pct. $94\frac{1}{2}$.

PARIJS, Maandag 18 Julij. Fr. rente $4\frac{1}{2}$ pct. 102,70; dito 3 pct. 78,55; Spanje binn. 3 pct. 42; dito nieuwe 1 pct. $22\frac{3}{8}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. $98\frac{3}{4}$; Piemont 5 pct. 99; N. Metall. 5 pct. 95; Oude dito $8\frac{1}{2}$.

MADRID, Vrijdag 15 Julij. Spanje binn. 3 pct. $42\frac{7}{8}$; dito nieuwe 1 pct. $23\frac{1}{8}$; Certificaten $3\frac{1}{2}$.

WEENEN, Maandag 18 Julij Metall. nieuwe 5 pct. $94\frac{1}{4}$. Dito La B 5 pct. $107\frac{1}{4}$. Baukact 1410. Lomb. Venez. 99. Londen 10,45. Parijs 129. Zilver $9\frac{1}{2}$. De beurs zeer vast.

Bij JOH. NOMAN en ZOON, te Zalt-Bommel.